

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

Тюбешу

Оноуну ызындан шарт иш барырга керекди

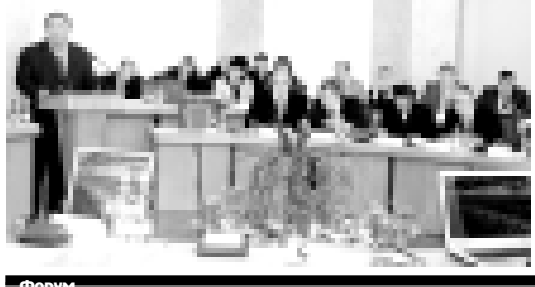
КЪМР-ни Президентини республиканы районларыны башчылары баш төрөлү тюбешуно олында анга кытышхана Президентини баш Правительствооу пресс-службасын таматасы Джамил Хагорованы айтыны баш барысы да телефонлары баш Элбрус жаны болуу кыол кетюредиле.

Алгъ-аракылада билдиргенбиша, КЪМР-ни Президентини Арсен Канокков республиканы районларыны администрацияларыны башчылары баш тюбешуон башха торло бардырып башлаганды. Энди алпай тюбешуоде ол районлада бирини башчысыны отчюуна тынгылайды. Ол акыи этгенден, алай баш проблемаланы торто ачыклагарга, аланы кетюруно жолларыны да шарт белгилерге тынчырак болукду. «Хар затдан да толу халар билдирге сөөме,-дегенди ол.- Билип куюбузу, мен менин Ойрукъларым толтурулмаган районга барлык тююлме. Халкыны алпайды кесими бетими жорууга соймөйме. Этген оноуну ючюн мен жууалыкыны боюума ала озем, сиз да ишиктеме ма алай кыаркарга керексиз. Бу затны тамамларга, был-

лай кюрюмдологе жетерге деп тохташдырдык эсек, аллага жетиюно онгарны изыгы, табыгыз. Жаланда ма алай баш торлендирикбиша халны иги жанына. Президент жыйылганына ны барысын да ишери тирилтирге, жууалыкыкларыню кючлендирдирге чакырганды. Бу жол Президент, Правительствооу членлери да Терк районда болуому юсюнден аны администрациясыны башчысы Максим Паноговну билдирююне тынгылаганды. Районуно жеринде 25 ала бир шахар бардыла. Алада элли миңден артык адам жашайды. Халкыны асламысы эл мюлк баш кюрөшөди. Аренада халла мында кент халда жоркютоледиле. Районда эки миңгине жууук арендатор барды. Хайырла-

ныпмай бир жер да кыалмайды. Малчылыкка, районуно башчысы айтынанга кере, алай махтангыча улуу жетишилме жокъдула. Мында продукцияны асламысын элли юйлеринде тутхан малладан бериледе. Болсада коллектив-Фермер мюлкө да кыураа бардыла. Аланы араларында «Родник» деген молкно белгилерге болукду. Промышленостюну юсюнден айтханда, районда 6 предпритие ишлейдиле, алай ала чыгарган продукцияны 97 проценти «Терекалмаз» заводданды. Ол кенере барды, жангы цехле, жангы ишчи жерле да ачханды. Районда сары топурак кеп болганы себепли кирпик завод ачогарга белгилениди. Жарашдырычу предпритиялары кебейттиге да эс бурулукду. Шендо окуяно консерва продукцияны чыгарыуу өнчөми эки кереге өсгенди.

Азыры 2-чи бетеди.

Экономика айнытуу онгары сюзюлукдюле

КЪМР-ни Президентини Арсен Канокков башха Санкт-Петербургу «Ле-накс» деген улуу кюрюм комплексинде ачылган 12-чи халкыла аралы экономика форумуну ишине кытышды. Форумуга 120 кыралны келечилери, Россейни баш башха жерини предпринимательлери, СНГ-ны кыралларыны башчылары, тыш кыралларыны посоллары, Экономика эм сатуу-алуу министрстволарыны кылукучулары, дуняга белгилери «Боинг», «Карлсберг», «Моторола», «Фольксваген» деген улуу компанияларыны президентлери, вице-президентлери баш менеджерлери кытышырыкдыла. Форумда Россейни Президентини Дмитрий Медведев

сөлөшюрикти, ол дагыда «Глобальная энергия» деген сауганы беруу баш байламлы жыйылынуу бардырылды. Форумуно кезуюнда конференцияла, «төгерек столла», ишчи тюбешуле бардырыллыкдыла. Алада Россейни баш запад кыралларыны финанса жаны баш айнууларыны, экономика политика баш бизнесини торло-торло проблемалары сюзюлукдюле. Форуму кыурау комитетине РФ-ни экономика айнытуу министри Эльвира Набиуллина башчылык этеди. Ол белгилениди, алай башта ишчилери ала ишчилге кыол салынуу баш чекленип кыалмай, уста политикаге, бизнесменге, академикке дуняны айнууно не халда болганына, аны онгарлары кыарарга, баш проблемалары сюзюрге, Россейни ол ишдеде мағанасын да билдирге онг чыгарыкды. Санкт-Петербургу культуру учреждениялары уа форумуга энци программала хазырлагандыла. Анга кере торло-торло кюрюмчө бардырыллыкдыла. Россейни Миллет филармония оркестри согарыкды, белгилери балерина, РФ-ни сыйлы артисткасы Ульяна Лопаткина тепокрикти, театрла жангы спектакльдерини кюргозюрдюле, «Пинк Флойд» жырчы кыуаууну концерти болукду.

МЕЧИЛАНЫ АХСАТ. КЪМР-ни Президентини баш Парламентини пресс-службасы.

Арсен КАНОКОВ:

Жазыучуну баш борчу - мамырлык, бирлик, шуёхлук ниетлени бегитуюду

Арсен Каноккову 4-чю июньда Правительствооу Ююнде республиканы жазыучулары баш тюбешуонде ачык сөлөшю барганды. Сөз усталары Президент баш шендо кезуюно эмда тамалларга керекли проблемалары ослеринден айтхандыла, келир заманлага планларыны юсюнден билдиргенди. Арсен Башвируч республиканы чыгармачы союзуно активи баш тюбешуу эртте белгиленгенди, алай аны бардыры ючюн, онг болмай турганын белгилениди. Сылтуу 2 - заман жетишмеги, ол кюсюнда экономиканы тап халга келтириуге кеткенди. Биюнолюкде хал торленгенди. КЪМР-ни буйыл 18 миллиард 800 миллион сомга жеткен бюджетти тап халга келтирди. 2009 жылда 24 миллиард сомга чыгарга белгилениди. Бу тарихле халкыны жашуюну

эм патриотлары болгандай, адабиятка улуу магына бергенди, намысларын баш сыйларын бир заманда да тошормөгөдиле, тозон айтхандыла. Биюнолюкде да алай болууга керекди деп, мен алай кыарайма. Бизге бусагытта да тозо айттыган, кючюю эмда адеп-кылыккы жаны баш бийик даражалы литература чыгармаа керекди. Келир заманыбыз биз кыаллай тлю ёсдюргөнбизге кере болукду. Биюнолюкде ниет жаны баш бир жерден төлмей турру, деградация, байлыкка, кесине кебюрек юзюрге кюрөшюу битю кыралга жыйлганды. Жазыучуну баш тамасы халкка, аны келир заманыны ийанчулук болгандай кыалгынына,

бөк сыйгыга саналган затла хорларкыларына шынама. Къабарты-Малкварда миллетле аралы халлага кыатылыккы кийирме тохтамай кюрөшюу барганын биз барыбыз да кюруу турбай. Бир кыуам адамла кеси халкыны эркинлик ючюн кюрөшчине эмда бачамала болууга итинедиле. Былайда власть органа республикада миллетле аралы келишююнюк саклар ючюн, Конституцияны чеклеринде битю эркин этилген затлары тамаларкыларын эсге салырга керекди.

Азыры 2-чи бетеди.

Суратлары Р. МАМИЕВ алганды.

Алгъа барыу Сатыу-алуу эки кереге кебейгенди

Къабарты-Малкыны тыш сатуу-алуу халлары ирилгенгенди эмда 2008 жылны биринчи кварталында 20,4 миллион америкалы долларга жетгенди. Былтырны ол кезую баш төлөшюргенде уа сатуу-алуу өнчөми 82 процентке кеп болганды. Аны юсюнден КЪМР-ни экономиканы айнытуу эм сатуу-алуу министри Ускуланы Али билдиргенди. Ол келтирген шартлага кере, тышына жиберилген товарлары өнчөми 3,6 америкалы долларга жетгенди эмда былтырдан 93,9 процентке өсгенди, импортну өнчөми уа эки кереге кеп болуп, 16,8 миллион америкалы доллар болганды. 2004 жылдан 2008 жылны биринчи кварталына дертерегенде уа, республиканы тыш сатуу-алуу өнчөми 191,7 миллион долларга жеткенди. КЪМР-ни Чехия Республикасы, Дания, Арабы Эмирлатла, Кытай, Украина, Узбекистан, Кызаастан эм Азербайджан баш сатуу-алуу байламлыктары артыкча хайыла айныдыла. Продукцияны тышына аслам жибергенге уа «Кавказкабель», «Гидрометаллург», «Терекалмаз» заводдалыла эмда Майкыини жануулар ёсдюргөн сохуюзу.

Марина ХАЛОВА. КЪМР-ни Президентини баш Правительствооу пресс-службасы.

БОЛУМ Медведев асламлы информация органла жанлыды

Асламлы информация органлары юслеринден законга кийирилген белгиленген тозуетиулини араларында ёторюк шартлары жайыу баш байламлыларын Кырал Дума кыабил этерик тойлодо. Аланы Президент Дмитрий Медведев жаратмаганды. Кыралны башчысы ол тозуетиуле кыты критикага тарханды, аланы прессыны тозу ишлеуно улуу чырмауга санайды. «Наш» деген кызылдуу алгынны пресс-секретары Роберт Шлегель берген предложенияны Кырал Думаны членлери законопроектни апрельни ахырында биринчи окулууунда кеп кыалмай барысы да кыабил этген эдиле. Ол тозуетиуле айттырган кере, СМИ-ни органла жалайды порнографияны, зорлукну эм экстремизмини пропагандалагыны ючюн угбай, биреую юсюнден ёторюк затлары айтканы ючюн да жабарга болукду. Законопроект Думуга январда окуяна берилгенди, алай Парламентде сюзюрге ол тозуетиуле Пранствельто жаратмай турганы ючюн жетпей кыалгандыла. Законопроектни биринчи окулууу уа

«Московский корреспондент» газетини бетинде Владимир Путин баш гимнастка Алина Кабаева юйор кыуарга болукудула деген материал басмаланганы баш байламлы кыуарга чыгаргандан сора бардырылганды. Думаны информация политика эм информация технологияны жаны баш комитети Шлегельни законопроектини ма ол кыуарга башлангандан сора кыабил керген эди. «Наш» кызылдуу алгынны пресс-секретары башламчылыгыны юсюнден кесини оюму а Президентини Администрациясы законопроектке экинчи кере кыарлагандан сора билдиргенди. «Законопроектни болумлары асламлы информация органларыны тап ишлеуноне чырмаула чыгарыкларыны ачык кюрюндө асламлы магына - ёторюк затлары жайылуундан граждандарны кыорууларга - себепли этерик тойлодо», - деп жазылганды ол документде. Кырал Думаны сликери, екинорос эм Шлегель баш бир партида турган Борис Грызлов да былай айтканды: «Единва Россия» президиуму экинчи окулууунда законопроект жаны болук тойлодо».

Геннадий ПЕТРОВ. «Труд» газетден.

ЧЫГАРМАЧЫ ОРГАНИЗАЦИЯЛАДА Журналистлени союзуно тизгинлери ёседиле

КЪМР-ни Журналистлени союзуно президиумуно кезуюу жыйылуу болганды. Анда аны председатели Борис Мазинов КЪМР-ни делегациясы Россейни журналистлени сюзюине кытышканыны юсюнден кысык отчө этгенди. Президент басмада, радиола баш телевиденияда ишлепгенин бир кыуаууну союзга членге алганды. Аланы арасында «Кавардино-Балкарская правда» газетини корреспонденти Туртуланы Расул, «Т» арны пресс-секретари, Темирлан Казиханов аты саугага тытишли болган Оксана Петисова, телебериули бардырган Беслан Суидинов (ГТРК, Кыабарты-Малквар), Залим Гергов баш Хадис Пши-

хачев, («Бахсан» газет), Марат Чабдаров («Трудовая слава» газет), Элла Камшикова («Адыгъ псалъ» газет), Зайра Насырова («Лесок» газет) бардыла. Кыабарты-Малкыны журналистикасыны ветеранлары Роза Сабанчиева, Моттайлыны Светлана, Сафарби Хахов, Туртуланы Салих, Занкишлыны Суейла Россейни Журналистлени союзуно Сыйлы грамоталарын алгандыла. «Нашык» ОРТК телеканалы режиссуру Рина Мартиросова РФ-ни Журналистлени союзуно Сыйлы белгис эм профессионал ишде кыыйны ючюн жаматуны жанындан берилген багагыга кере «Кавказ» деген орден баш саугаланганды.

Адель СНЕГИНА.

«Заман» газет Элбрус ючюн кыол кетюредиле

Тюенне республиканы асламлы информация органларында ишлепгенден 700-ге жууук адам, кеслерини мобилный телефонларындан SMS билдирюле жиберип, Кавказ таулары бөк бийик төлөсү - Элбрус жорларына себепли аттандиле. «Заман» газетини ишчилери да ол акцияга тыри кытышкандыла. СУРАТДА: газетини ишчилери (солдан онгга) Хаханайлыны Лейля, Жантуулыны Жамияла, Токукулуны Лейля. Суратны Р. МАМИЕВ алганды.

ШАХАР Нальчикке Жамуауат консультатив совет кыуарганды

Республиканы ара шахарыны администрациясыны башчысында Жамуауат-консултатив совет кыуарганды. Аны баш иураты - граждандар обществоу кыуарына себепли этюдо, Нальчик шахар округу жер-жерли самоуправлянысыны органларыны ишлери илгендириуду. Советни кыуаууна ишлери Нальчикке бардырган жамуауат эм политика биригулени келечилери, тири шахарчыла, бир-бир предпритияларыны алчы адамлары да киредиле. Битю да Советте 25 адам ишлерики. Ол сонда Нальчиники мэри Леонид Хамгоков, ветеранлары Нальчик советини председатели Абдуллахы Мустафа, тиришулары шахар советини председатели Елпайлыны Роза, Парламентини депутатлери Гелестанлыны Ахмет, Казбек Кокос, Мухамед Кудалиев эм башкала киредиле. Кыуауадыланы Нюржан.

Жызылуу Тетуулары Алим баш Сабанчылыны Хаджимурат газетибизни эрттегили шуехарыдыла

Тетуулары Алим баш Сабанчылыны Хаджимурат газетибизни эрттегили шуехарыдыла.

Кюлле терк кетедиле Хурметли жамуауат!

2008 жылны экинчи жарымына «Заман» газетке жазыуу болуарыга айда а кыалганды. Сиз алкыма бу магыналы жууууу таманамай тура эсеги магыналы табаткыма да, почтага атангымыз. Бизни аккымызга кере, жангы миалет газетибизге жазыуу - ХАР ТАУАУ ЮЙОРНОУ СЫЙЫН КЕРГЮЗТ-ГЕН ИШДИ. Жазылууу магынасы - 356 сом 10 калекти. Газетни редколлегиясы. Бизни индексибиз - 51532

